

Scrisoare deschisă adresată Ministrului Sănătății, dl. Cseke Attila, privind Programul de fertilizare in vitro și embriotransfer

---

București, 24 mai 2011

Domnule Ministru,

Organizațiile pro vita din România, care se pronunță pentru protejarea vieții umane de la concepție până la moartea naturală, au luat act cu îngrijorare de programul anunțat recent de Ministerul Sănătății, de finanțare din bani publici a procedurilor de fertilizare *in vitro* și embriotransfer cu începere de la 1 iunie 2011.

Organizațiile pro vita din România cunosc și regretă situația familiilor infertile din România, dar consideră că acest program-pilot nu reprezintă o soluție pentru ele și cu siguranță nu reprezintă o prioritate în acest moment. **Fertilizarea in vitro nu reprezintă un răspuns adecvat la infertilitate**, deoarece este o tehnologie periculoasă și experimentală, cu riscuri mari și eficiență minimă, ale cărei costuri împiedică dezvoltarea și aplicarea unor soluții preventive, ieftine, la care să poată apela cuplurile în dificultate, și este totodată o precondiție pentru experimentele pe embrion. **Prin aceste tratamente FIV vor fi omorâți un număr foarte mare de embrioni, ceea ce înseamnă moartea multor ființe umane aflate în stadiul incipient al existenței lor.**

Nici dacă privim lucrurile din perspectiva costurilor publice, acest program nu poate fi viabil. Cuplurile infertile vor solicita tratamente FIV, indiferent de rezultate, iar sistemul public de sănătate va fi nevoit să se raporteze mereu la aceste cereri interminabile, pentru a legitima procedura de fertilizare in vitro, indiferent de rata de succes.

Motivele poziției noastre se bazează pe o seamă de argumente evidente, care pornesc de la realități medicale, până la cele de ordin social și economic:

- Un sistem de sănătate împovărat nu ar trebui să-și permită să cheltuie un milion de euro pentru aplicarea unor tehnici medicale care au o rată de reușită de maximum 20%. Nici

un stat fost comunist nu și-a permis să finanțeze din fonduri publice procedurile de reproducere artificială, până în prezent. Cel puțin, pornind de la modul cum a fost propus, proiectul-pilot pare a fi o exploatare fără scrupule a dorinței unor cupluri de a avea copii.

- Pot fi considerate aceste tratamente ca beneficii fundamentale, care salvează vieți, tehnici medicale fără de care nu se poate asigura rezolvarea unor probleme de sănătate? Considerăm nefericită alocarea unor sume atât de importante pentru procedurile de reproducere asistată, în condițiile în care mii de copii prematuri nu au șansă la viață din cauza lipsei de dotare a secțiilor de neonatologie cu aparatura corespunzătoare. Asumarea parțială de către societatea civilă a remedierii acestei situații arată cât gravă este problema aceasta și nicidecum nu absolvă autoritățile de vină. Un alt exemplu este programul național de implant cohlear - unică soluție pentru recuperarea persoanelor cu deficiență severă de auz, cu un procentaj de reușită mult mai mare decât FIV – căruia i s-au alocat anul acesta fonduri pentru doar 30 de pacienți, în condițiile unei liste de așteptare de circa 6000 de persoane!

- Respingem motivația că procedurile de FIV pot ajuta la creșterea natalității în România. Recursul la criza demografică - ce începe să se resimtă și care se va manifesta din plin în următoarele decenii, conform demografiilor - este ipocrit. Un studiu publicat de grupul de reflecție Rand Europe în anul 2006 arată că disponibilitatea prin programe guvernamentale a procedurilor FIV nu crește decât nesemnificativ fertilitatea, ba mai mult, pe termen lung poate duce la scăderea acesteia, întrucât unele femei amână sarcina, din diferite motive, până la o vârstă destul de înaintată, știind că se pot baza pe un astfel de program, iar la momentul ales nu mai reușesc să aibă copii, nici chiar apelând la subsidiile de stat pentru reproducerea asistată.

Mai mult, ne permitem să vă reamintim, domnule ministru, că guvernul actual nu doar că nu a făcut nimic pentru încurajarea nașterilor, dar a acționat contrar, reducând masiv indemnizațiile și facilitățile acordate mamelor și familiilor cu copii.

- Orice procedură FIV reprezintă un act traumatic și de lungă durată la care sunt supuse cuplurile. Astfel mărturisesc mai multe cupluri care au trecut prin asemenea proceduri. Iar acest program, de fapt, constituie o loterie – nu se știe câte nașteri vor rezulta. Însă este limpede că acele cupluri implicate vor suporta consecințele fizice și psihice ale eșecului tratamentului.

- Programul constituie doar începutul unor costuri care se vor rostogoli după modelul bulgăreului de zăpadă. **Care va fi soarta embrionilor creați în surplus? Cine va plăti, de exemplu, crioconservarea embrionilor rezultați din aceste proceduri?** Iată alte întrebări fără răspuns, care solicită rezolvări costisitoare.

- A făcut sau va face Ministerul Sănătății informări corecte despre efectele pe termen lung și scurt ale fertilizării *in vitro*? Vor fi informate cuplurile despre riscurile de sănătate, riscuri despre care există dovezi științifice, pentru sănătatea mamei și a viitorilor ei copii? Enumerăm doar câteva riscuri asupra femeilor: infecții după recoltarea de ovule, dezvoltarea de ovare chistice, cicatrici ale ovarelor, cancer ovarian ș.a. În cazul în care femeile rămân însărcinate, există următoarele riscuri: avort spontan, sarcină ectopică, pierdere a sarcinii, menopauză instalată devreme. Nu trebuie uitate nici riscurile de sănătate asupra copiilor care se vor naște, cum ar fi: boli respiratorii și inflamatorii, tulburări neurologice, întâzieri în dezvoltare, diferite malformații ș.a.

- Noile progrese în FIV, în special donarea ovocitelor, au creat noi definiții ale infertilității și noi necesități sociale pentru FIV. Iar atunci când tehnologia nu are ca rezultat o sarcină sau nașterea de copii, aceste progrese dau naștere la dezamăgiri profunde. Cum va fi afectată starea emoțională și fizică a familiilor implicate în acest proiect-pilot? Se știe că multe cupluri preferă să-și înnăbușe durerea, în urma eșecului acestor tehnologii și să sufere în tăcere. Ministerul Sănătății ar trebui să pună la dispoziția acestor cupluri și programe de consiliere psihologică, care să se ocupe mai ales de cazurile de eșec. Cum este pregătit Ministerul Sănătății pentru cazuri de acest fel? Ce se va întâmpla cu cuplurile după ce acest proiect-pilot va lua sfârșit? Vor fi ele urmărite, vor fi sprijinite, în caz că vor avea probleme de ordin medical sau psihologic?

Deși unele cupluri consideră FIV în interesul lor, privind lucrurile din perspectiva societății noastre, doar ținând seama de realitățile concrete – realități ce decurg din alte greșeli, ce ar putea fi prevenite din timp, prin politici raționale, precum cele de a pune stavilă avorturilor –, se poate elabora un răspuns la rezolvarea cazurilor de infertilitate. **Aceste tehnici nu pot fi o soluție nici din punct de vedere medical, nici din punct de vedere social și economic.** În general, alternative precum adopția copiilor orfani sau abandonati, sau implicarea familiilor fără copii în programe de asistență maternală, ar putea fi soluții fericite pentru aceste familii aflate în suferință.

Ca o concluzie, realizările moderne ale medicinei oferă, pe de o parte, în aparență, o cale promițătoare de rezolvare a unei probleme umane, iar, pe de altă parte, ele ar putea reprezenta o amenințare reală, nu numai pentru sănătatea fizică, ci și pentru integritatea spirituală a unei persoane, aspect care ține seama de păstrarea fundamentelor morale ale societății.

Prin urmare, instituțiile statului, precum Ministerul Sănătății, înainte de a pune în aplicare astfel de proiecte, au datoria de a organiza mai întâi dezbateri publice. Astfel, toate părțile interesate din societate pot aborda problema din unghiuri noi și pot aduce argumente necesare pentru a dezvolta soluții reciproc acceptabile. Pentru o abordare care să permită, mai devreme sau mai târziu, rezolvarea acestor cazuri sociale, ce implică probleme etice și

legale de reproducere artificială, trebuie avute în vedere mai multe ipoteze: conștientizarea pe scară largă a medicilor și a publicului larg, cu privire la aspectele morale și legale.

Domnule Ministru,

În opinia noastră, pentru motivele expuse mai sus, **proiectul pilot destinat procedurilor de fertilizare in vitro și embriotransfer nu poate fi viabil, iar finanțarea acestuia din bani publici este de neacceptat. În numele iubirii și compasiunii față de orice om aflat în suferință, vă solicităm stoparea acestuia.**

Cu considerație,

Federația Organizațiilor Ortodoxe Provita din România

Asociația Provita Media (București) – www.provita.ro

Asociația Darul Vieții (Timișoara) – www.darulvietii.ro

Asociația Familia și Viața (Roman) – www.familiasiviata.ro

Asociația Familiilor Catolice „Vladimir Ghika” – www.familiacatolica.ro